

Ανάλυση πολιτικής υγείας

Χαράλαμπος Οικονόμου
Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου

Τι είναι η δημόσια πολιτική

- Η πραγματιστική προσέγγιση: Μια σειρά σκόπιμων και σχετικά σταθερών ενεργειών, που αναπτύσσονται από κυβερνητικά σώματα και γενικότερα από επίσημους φορείς εξουσίας, για την αντιμετώπιση ενός ζητήματος ή ενός προβλήματος που προκαλεί ενδιαφέρον.
 - Αναπτύσσεται από επίσημους φορείς (με τη συμμετοχή ωστόσο και άλλων δρώντων).
 - Σκόπιμη δράση και όχι τυχαία συμπεριφορά.
 - Σειρά ενεργειών σε βάθος χρόνου και όχι ξεχωριστές διακριτές αποφάσεις.
 - Προκύπτει από αιτήματα πολιτικής από διάφορους δρώντες.
 - Αυτό που οι δημόσιοι φορείς κάνουν ή δεν κάνουν και όχι αυτό που δηλώνουν πρόθεση ότι θα κάνουν.
 - Μπορεί να έχει θετική (δράση) ή αποφατική (μη δράση) μορφή
 - Νομοθεσία-εξουσία-καταναγκασμός

Όμως...

- Ο όρος «πολιτική» είναι πολυσήμαντος:
 - polity: ο κόσμος της πολιτικής σφαίρας σε αντιδιαστολή με την κοινωνία των πολιτών
 - politics: η πολιτική δραστηριότητα και ο αγώνας για την εξουσία (λήψη αποφάσεων, καθορισμός ημερήσιας διάταξης, έλεγχος της σκέψης)
 - policy: η διαδικασία εκπόνησης και εφαρμογής προγραμμάτων
 - οι πολιτικοδιοικητικοί μηχανισμοί για την επίτευξη δεδηλωμένων στόχων

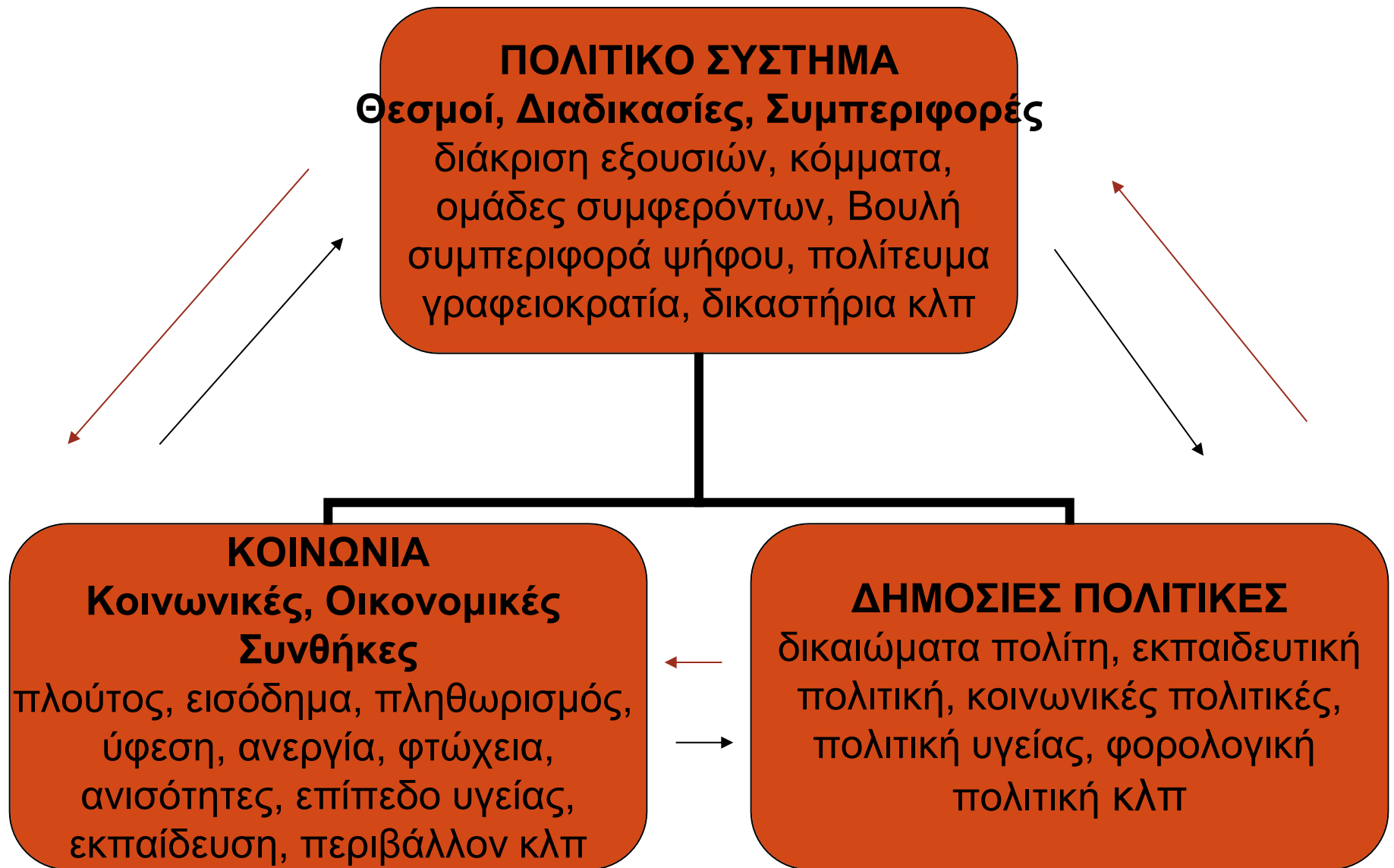
Μια δημόσια πολιτική...

- ...είναι ένα κοινωνικό κατασκεύασμα:
 - **κατασκευάζει ένα κανονιστικό πλαίσιο δράσης:** για να υφίσταται μια δημόσια πολιτική, πρέπει οι διάφορες δηλώσεις και αποφάσεις να συνενώνονται μέσω ενός γενικού πλαισίου δράσης που λειτουργεί ως μια νοηματοδοτική δομή, η οποία, δηλαδή κινητοποιεί αξιακά και γνωστικά στοιχεία καθώς και ιδιαίτερα εργαλεία δράσης, με σκοπό την υλοποίηση στόχων που κατασκευάζονται μέσω των ανταλλαγών ανάμεσα σε δρώντες του ιδιωτικού και δημόσιου χώρου – προβληματισμός για την αντιφατικότητα στόχων: «λογικές δράσης και νοήματος»
 - **είναι έκφραση της δημόσιας «ισχύος»:** μονοπώλιο νομιμοποιημένης φυσικής βίας, καθορισμός των «εχόντων δικαιοδοσία» - προβληματισμός για τη φύση του κράτους και των σχέσεων ιδιωτικού και δημόσιου χώρου
 - **συνιστά ένα σύστημα τοπικής τάξης:** ένα πολιτικό κατασκεύασμα σχετικά αυτόνομο που διαχειρίζεται τη ρύθμιση των συγκρούσεων ανάμεσα στους ενδιαφερόμενους και που διασφαλίζει τη διάρθρωση και την προσαρμογή των ατομικών τους συμφερόντων και στόχων ανάμεσά τους καθώς και ανάμεσα σε συλλογικά συμφέροντα – ανάγκη να λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των ατόμων, ομάδων, οργανισμών των οποίων η θέση επηρεάζεται από τη δράση του κράτους σε ένα δεδομένο χώρο

Τα προβλήματα που τίθενται από την ανάλυση των δημόσιων πολιτικών

- Το «δεδηλωμένο» και το «λανθάνον» νόημα μιας δημόσιας πολιτικής: διάσταση δηλωμένων και υπόρρητων στόχων
- Απόφαση και μη απόφαση: συνιστά η απουσία πράξης μια πολιτική πράξη;
- Δημόσια πολιτική και δημόσια δαπάνη
 - Η επίδραση μιας πολιτικής δεν είναι πάντα ανάλογη των δαπανών που προκαλεί
 - Δεν ισχύει ότι μια πολιτική με μικρό κόστος έχει μικρή επίδραση
 - Η συμβολική διάσταση της δημόσιας πολιτικής
- Η προβληματικότητα της «κατά στάδια» προσέγγισης (καθορισμός θεματικής διάταξης, πρόταση εναλλακτικών λύσεων, εφαρμογή, αξιολόγηση, ανατροφοδότηση): γραμμικότητα, ανυπαρξία ή αναστροφή της σειράς. Η διαδικασία επίλυσης είναι πολύ πιο σύνθετη από όσο υπαινίσσεται η προσέγγιση αυτή: Στην πραγματικότητα, τα προβλήματα επιλύονται από τους κοινωνικούς δρώντες μέσω στρατηγικών, διαχείρισης συγκρούσεων και διαδικασιών μάθησης

Ανάλυση Δημόσιας Πολιτικής (Περιγραφή, Αιτίες, Συνέπειες)

Θεωρίες της δημόσιας δράσης

- Η κρατική προσέγγιση: το κράτος διαμορφώνει την κοινωνία
- Η πλουραλιστική προσέγγιση: η κοινωνία διαμορφώνει το κράτος - πως η εξουσία κατανέμεται μεταξύ ατόμων και ομάδων και συνεπώς πως αυτή η κατανομή και ο χειρισμός της εξουσίας επηρεάζει την άσκηση δημόσιας πολιτικής
- Η μαρξιστική προσέγγιση: η εξουσία και η άσκηση αυτής στα πλαίσια της οποιασδήποτε δημόσιας πολιτικής ερμηνεύεται μέσω της πάλης των τάξεων στις καπιταλιστικές κοινωνίες
- Η νεοθεσμική προσέγγιση: οι θεσμοί διαμορφώνουν το εξελικτικό πλαίσιο διαντίδρασης των δρώντων υποκειμένων (path dependency)
- Η γνωστική προσέγγιση: οι δημόσιες πολιτικές ως γνωστικά και κανονιστικά πρότυπα που συγκροτούν συστήματα ερμηνείας του πραγματικού, στους κόλπους του οποίου οι δρώντες εγγράφουν τη δράση τους. Η σημασία των αξιών, των ιδεών και των αναπαραστάσεων

Υποδείγματα ανάλυσης πολιτικής

- Θεσμικό υπόδειγμα (institutional)
- Διαδικαστικό υπόδειγμα (process)
- Θεωρία ομάδων (group)
- Ελίτ (elite)
- Ορθολογικό υπόδειγμα (rational)
- Επαυξητικό υπόδειγμα (incremental)
- Θεωρία παιγνίου (game theory)
- Δημόσια Επιλογή (public choice)
- Συστημικό υπόδειγμα (systems)

Θεσμικό υπόδειγμα: η πολιτική ως θεσμική εκροή

- **Κρατικοί Θεσμοί και Δημόσια Πολιτική :** η δημόσια πολιτική προσδιορίζεται, εφαρμόζεται και ενδυναμώνεται από τους κρατικούς θεσμούς
 - νομιμοποίηση
 - καθολικότητα
 - εξαναγκασμός
- **Σχέσεις και ισορροπία μεταξύ:** νομοθετικής, εκτελεστικής, δικαστικής εξουσίας
- **Κριτική:** δεν εξετάζεται η σχέση μεταξύ δομής των κρατικών οργανισμών και του περιεχομένου της πολιτικής

Διαδικασία: η πολιτική ως δραστηριότητα

- Συμπεριφορά και δραστηριότητα πολιτικών παραγόντων: πώς λαμβάνονται οι αποφάσεις
 - **Αναγνώριση προβλήματος:** ζήτηση για κρατική δράση
 - **Διαμόρφωση ημερήσιας διάταξης:** τι ζητήματα και προβλήματα θα εξετασθούν
 - **Διατύπωση προτάσεων πολιτικής:** προτάσεις για λύσεις στα προβλήματα
 - **Νομιμοποίηση πολιτικών:** επιλογή λύσης, εξασφάλιση πολιτικής υποστήριξης, νομοθέτηση
 - **Εφαρμογή πολιτικών:** οργάνωση γραφειοκρατίας, χρηματοδότηση
 - **Αξιολόγηση πολιτικών:** αποτελέσματα, επιπτώσεις, τροποποιήσεις
- **Κριτική:**
 - δεν διερευνάται το ποιος παίρνει τι και γιατί
 - εξετάζεται η διαδικασία και όχι το περιεχόμενο

Θεωρία ομάδων: η πολιτική ως ισορροπία μεταξύ ομάδων

- Διαντίδραση μεταξύ ομάδων συμφερόντων
- Ρόλος πολιτικού συστήματος: η διαχείριση συγκρούσεων μεταξύ ομάδων:
 - θέσπιση κανόνων
 - εξισορρόπηση συμφερόντων
 - επίτευξη συμβιβασμών

Θεωρία των ελίτ:

η πολιτική ως προτίμηση των ελίτ

- Η πολιτική είναι έκφραση των προτιμήσεων και των αξιών των ελίτ που κατέχουν την εξουσία
 - η πολιτική αντανακλά τις ανάγκες, τα συμφέροντα και τις αξίες των ανώτερων κοινωνικοοικονομικών στρωμάτων
 - οι μάζες είναι παθητικές και χωρίς επαρκή πληροφόρηση
 - οι ελίτ μοιράζονται κοινές βασικές νόρμες, συμφωνούν στους βασικούς κανόνες του παιχνιδιού και στην διαίωνιση του status quo

Το ορθολογικό υπόδειγμα (1)

Η παραγωγή ΔΠ μπορεί να γίνει αντιληπτή ως μια διαδικασία τεσσάρων σταδίων:

- της ανάδειξης των ζητημάτων προτεραιότητας στη ατζέντα των κυβερνώντων
- της αναζήτησης και επιλογής από τις διάφορες εναλλακτικές της βέλτιστης λύσης
- της υλοποίησης της απόφασης
- της αξιολόγησης και ανατροφοδότησης του συστήματος

Το ορθολογικό υπόδειγμα (2)

Στόχος η μεγιστοποίηση του κοινωνικού οφέλους

- δεν εφαρμόζονται πολιτικές όπου το κόστος ξεπερνά το όφελος
- μεταξύ εναλλακτικών πολιτικών, επιλέγεται αυτή που παράγει το μεγαλύτερο όφελος σε σχέση με το κόστος

Προϋποθέσεις επιλογής ορθολογικής πολιτικής:

- γνώση των αξιών της κοινωνίας
- γνώση όλων των εναλλακτικών πολιτικών (πληροφόρηση)
- γνώση των συνεπειών κάθε πολιτικής (πρόβλεψη)
- υπολογισμός δείκτη κόστους/οφέλους (δεδομένα)
- επιλογή της πιο αποδοτικής πολιτικής (λήψη απόφασης)

Περιορισμοί ορθολογικού υποδείγματος:

- πρόβλημα επίτευξης γενικής συμφωνίας για τα οφέλη
- αδυναμία στον υπολογισμό όλων των ειδών οφέλους και κόστους
- οι διαμορφωτές της πολιτικής συχνά δρουν για δικό τους όφελος
- οι διαμορφωτές της πολιτικής δεν αποσκοπούν στη μεγιστοποίηση του κοινωνικού οφέλους αλλά στην επίτευξη της προόδου
- οι υψηλές επενδύσεις σε υπάρχοντα προγράμματα αποτρέπουν τον επαναπροσδιορισμό των εναλλακτικών
- αδυναμία συλλογής και επεξεργασίας όλων των αναγκαίων πληροφοριών
- αβεβαιότητα ως προς το αποτέλεσμα
- δυσκολία στο συντονισμό των επιμέρους τομέων

Επαυξητικό υπόδειγμα: η πολιτική ως διαφοροποίηση με το παρελθόν

- Η πολιτική ως συνέχεια των προηγούμενων κρατικών δραστηριοτήτων με μικρές και σταδιακές αλλαγές και λύσεις σε συγκεκριμένα, βραχυπρόθεσμα, ευκαιριακά ζητήματα, καταστάσεις και πολιτικές
- **Συντηρητική διάσταση:** Οι διαμορφωτές πολιτικής δέχονται τη νομιμότητα των ήδη θεσπισμένων προγραμμάτων και πολιτικών. Αιτίες:
 - έλλειψη χρόνου, πληροφοριών, πόρων
 - αβεβαιότητα για τις επιπτώσεις του νέου
 - επενδυμένα συμφέροντα
 - πολιτικά σύμφορο

Θεωρία παιγνίων: η πολιτική ως ορθολογική επιλογή σε ανταγωνιστικές καταστάσεις

- Λήψη ορθολογικών αποφάσεων σε ανταγωνιστικές καταστάσεις όπου δύο ή περισσότεροι συμμετέχοντες πρέπει να κάνουν επιλογές των οποίων το αποτέλεσμα εξαρτάται από τις επιλογές κάθε συμμετέχοντα
- **Κριτική:**
 - αναλυτικό εργαλείο και όχι οδηγός πρακτικής
 - μη εφαρμογή στην πραγματική ζωή

		ΠΑΙΚΤΗΣ Α	
		Εναλλακτική A1	Εναλλακτική A2
ΠΑΙΚΤΗΣ Β	Εναλλακτική B1	Αποτέλεσμα 1	Αποτέλεσμα 3
	Εναλλακτική B2	Αποτέλεσμα 2	Αποτέλεσμα 4

Θεωρία δημόσιας επιλογής

- Οικονομική ανάλυση της λήψης απόφασης σε μη αγοραίους τομείς : εφαρμογή οικονομικής ανάλυσης στη λήψη αποφάσεων πολιτικής
 - Οι πολιτικοί παράγοντες αναζητούν στην πολιτική τη μεγιστοποίηση του οφέλους τους όπως κάνουν και στην αγορά

Συστημική Θεωρία: η πολιτική ως εκροή του συστήματος

- **Σύστημα:** Αυτοτελής, σύνθετη οντότητα που προκύπτει από την οργανωμένη συναρμογή επιμέρους στοιχείων. Είναι ένα πρότυπο με **δομή** (σταθερή διάταξη στοιχείων) και **λειτουργίες** (το αποτέλεσμα της συμπεριφοράς των στοιχείων).
 - Εισροές, Διαδικασία, Εκροές
- **Κριτική:**
 - αδυναμία ερμηνείας συγκρούσεων και αλλαγών
 - συντηρητική η προσέγγιση της ισορροπίας
 - μεγάλος βαθμός αφαιρετικότητας
 - εκμηδενισμός του ρόλου του ατόμου

Έννοια και προσεγγίσεις της πολιτικής υγείας

- **ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑΣ:** Δημόσια πολιτική που διαμορφώνει κυρίως η κυβέρνηση σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, δεδομένου ότι μόνο αυτή έχει τη νομιμοποιημένη εξουσία να λαμβάνει αποφάσεις και να αναλαμβάνει σκόπιμες δράσεις υλοποίησης αυτών, δεσμευτικές για όλους και εφαρμοζόμενες στο όνομα του συλλογικού συμφέροντος.
 - Οι περισσότερες κοινωνίες αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα ανάληψης κάποιου βαθμού συλλογικής ευθύνης για την προστασία της καλής υγείας του πληθυσμού.
 - Η πρωταρχική αρμοδιότητα για τη διασφάλιση συνθηκών υψηλού επιπέδου υγείας ανήκει στα όργανα και τους φορείς που εκπροσωπούν το συλλογικό συμφέρον μιας κοινωνίας, έτσι όπως εκφράζεται μέσα από τους δημοκρατικούς θεσμούς, με κυρίαρχο τον ρόλο των δημόσιων αρχών και της δημόσιας διοίκησης.
- **Προσεγγίσεις της πολιτικής υγείας:**
 - Διασταλτική προσέγγιση: κοινωνικό μοντέλο υγείας
 - Συσταλτική προσέγγιση: βιοϊατρικό μοντέλο υγείας

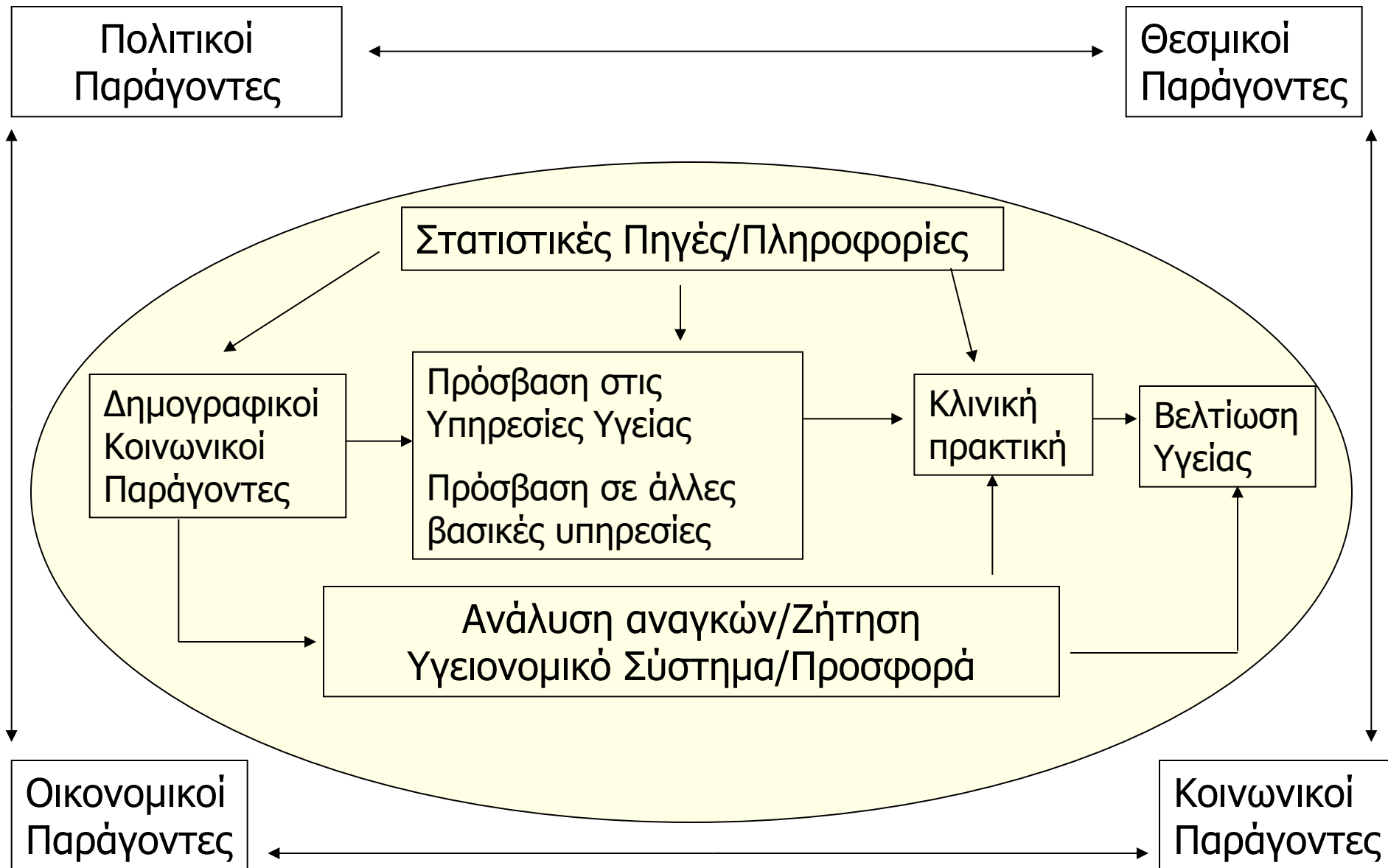
Η διασταλτική προσέγγιση της πολιτικής υγείας

- Η πολιτική υγείας περιλαμβάνει αποφάσεις, σχέδια και δράσεις σε δύο βασικούς άξονες:
 - Δομικοί κοινωνικοί προσδιοριστές της υγείας: Παρεμβάσεις που αποσκοπούν στο να ασκήσουν επίδραση στους πολιτικούς, οικονομικούς, κοινωνικούς και πολιτισμικούς προσδιοριστές της υγείας, δηλαδή σε πρωταρχικές δομές της κοινωνικής οργάνωσης.
 - Πολιτικές πλήρους απασχόλησης και διασφάλισης της ποιότητας στην εργασία.
 - Πολιτικές διασφάλισης της πρόσβασης στην εκπαίδευση.
 - Πολιτικές καταπολέμησης της φτώχειας, και των ανισοτήτων.
 - Πολιτικές καταπολέμησης των διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού.
 - Συμπεριφορικοί προσδιοριστές της υγείας: Παρεμβάσεις που αποσκοπούν στην αλλαγή των ανθυγιεινών συμπεριφορών του ατόμου και του τρόπου που επιλέγει να ζει.
 - Προαγωγή σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας.
 - Υιοθέτηση υγιεινών διατροφικών συνηθειών.
 - Αύξηση σωματικής άσκησης.
 - Περιορισμός κατανάλωσης προϊόντων καπνού, αλκοόλ και ναρκωτικών ουσιών.
- Στον δεύτερο άξονα δίνουν προτεραιότητα κυρίως συντηρητικές και φιλελεύθερες κυβερνήσεις:
 - Οι συμπεριφορικοί προσδιοριστές είναι πιο εύκολα διαχειρίσιμοι και επιτεύξιμοι.
 - Η συμπεριφορική προσέγγιση μεταβιβάζει το βάρος της ευθύνης για την επίτευξη καλύτερης υγείας στο ίδιο το άτομο και όχι στον τρόπο οργάνωσης της κοινωνίας. Συνεπώς αποκρύπτει τις βαθύτερες αιτίες και δεν θέτει το αίτημα της κοινωνικής αλλαγής.

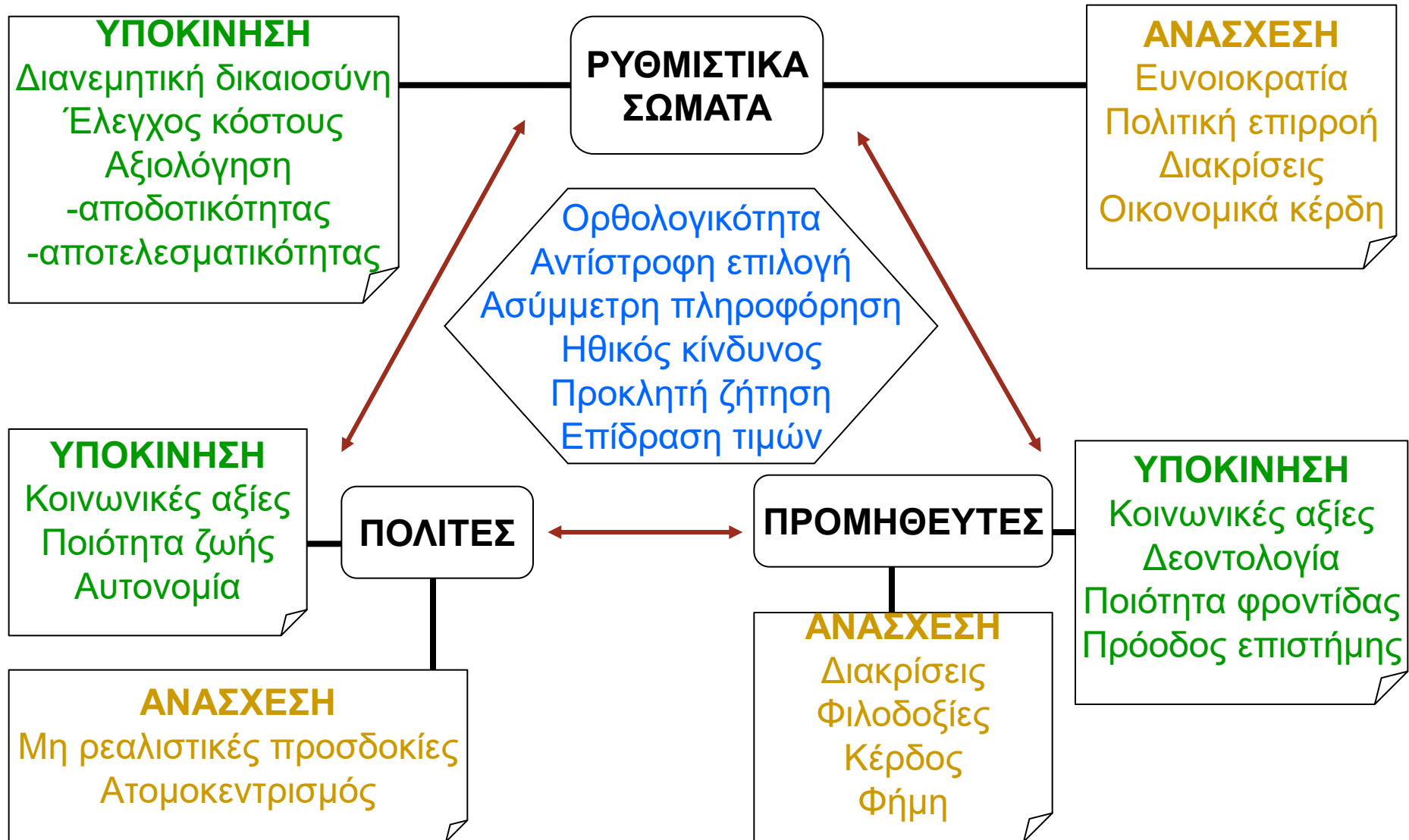
Η συσταλτική προσέγγιση της πολιτικής υγείας

- Έμφαση στον τρόπο οργάνωσης, χρηματοδότησης και παροχής ιατρικών υπηρεσιών σε όσους νοσούν, προκειμένου να θεραπευτούν.
- Λειτουργία συστημάτων υγείας – πολιτική φροντίδας της υγείας.
- Ο πολιτικός λόγος περιορίζεται στη διαμάχη για τις επιδόσεις του συστήματος υγείας επειδή:
 - Η προσέγγιση αυτή είναι εγγύτερη στο κυρίαρχο στις δυτικές κοινωνίες βιοϊατρικό μοντέλο της υγείας.
 - Τα συστήματα υγείας αποτελούν έναν πολύ σημαντικό τομέα παραγωγικής δραστηριότητας, τόσο έντασης κεφαλαίου όσο και έντασης εργασίας, ο οποίος απορροφά σημαντικούς ανθρώπινους, οικονομικούς και υλικούς πόρους.

Προσδιοριστικοί παράγοντες της πολιτικής υγείας

Κίνητρα και επιλογές που προσδιορίζουν τις αποφάσεις της πολιτικής υγείας

Η διαμόρφωση της ημερήσιας διάταξης της πολιτικής υγείας: Δρώντες

Κατηγορίες Δρώντων	Τομέας	Παραδείγματα
Πολιτικοί	Δημόσιος	Πρόεδρος, Πρωθυπουργός, Βουλή
Ανώτεροι δημόσιοι λειτουργοί	Δημόσιος	Υπουργοί
Δημόσιοι λειτουργοί μεσαίου επιπέδου	Δημόσιος	Διοικητές φορέων
Επαγγελματικές ενώσεις	Μη κυβερνητικός	Ιατρικοί και νοσηλευτικοί σύλλογοι
ΜΚΟ	Μη κυβερνητικός Διεθνής	Ενώσεις ασθενών, παροχείς υπηρεσιών
Πανεπιστημιακοί	Μη κυβερνητικός Διεθνής	Think-tanks, καθηγητές
Φιλανθρωπικά ιδρύματα	Μη κυβερνητικός Διεθνής	Ωνάσειο, Καρέζη
ΜΜΕ και επιστημονικός τύπος	Ιδιωτικός	Αρχεία Ελληνικής Ιατρικής
Κερδοσκοπικές εταιρίες	Ιδιωτικός Διεθνής	Φαρμακευτικές
Διεθνείς οργανισμοί	Διεθνής	ΠΟΥ, ΔΓΕ, ΔΝΤ
Διεθνείς ΜΚΟ	Διεθνής	Γιατροί Χωρίς Σύνορα

“Δεν υπάρχει τίποτα που να μισεί περισσότερο μια κυβέρνηση από το να είναι καλά πληροφορημένη, γιατί αυτό κάνει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων πολύ πιο περίπλοκη και δύσκολη.”

John Maynard Keynes

“Είναι κεφαλαιώδες λάθος να θεωρητικοποιείς πριν να έχεις όλα τα τεκμήρια. Προκαταλαμβάνει την κρίση.”

Arthur Conan Doyle (Sherlock Holmes)

Το βασικό ερώτημα

- Καθορισμός προτεραιοτήτων στην πολιτική υγείας: τι είναι αυτό που μας κρατάει πίσω;

(Second International Conference on Priorities in Health Care –
London 1998)

Το πρόβλημα της επιλογής προτεραιοτήτων στην πολιτική υγείας

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

- **Οικονομική αποδοτικότητα**
 - σχέση εισροών-εκροών
 - παραγωγή δεδομένης ποσότητας με το ελάχιστο δυνατό κόστος
 - με δεδομένο κόστος, παραγωγή της μέγιστης ποσότητας προϊόντος
- **Κλινική αποτελεσματικότητα**
 - ο βαθμός επιτυχίας μιας παρέμβασης σε σχέση με τους προκαθορισμένους στόχους
- **Κοινωνική δικαιοσύνη**
 - κριτήρια για την κοινωνικά επιθυμητή διανομή των πόρων
 - χρηματοδότηση
 - πρόσβαση
- **Ποιότητα**
 - ποιότητα στην τεχνική διάσταση: επάρκεια προληπτικής, διαγνωστικής και θεραπευτικής διαδικασίας
 - ποιότητα στη διάσταση της τέχνης: περιβάλλον των μονάδων υγείας, προσδοκίες πολιτών (ανταποκρισιμότητα)

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

- Επιδημιολογική προσέγγιση
 - θνησιμότητα, νοσηρότητα: αιτίες θανάτου, βάρος ασθένειας
 - αποτελεσματικότητα κλινικών διαδικασιών
- Οικονομική προσέγγιση
 - κόστος-αποδοτικότητα διαφορετικών διαδικασιών
 - οριακή ανάλυση
- Πολιτική προσέγγιση
 - έμφαση όχι στην τεχνική διάσταση της επιδημιολογικής και οικονομικής προσέγγισης, αλλά στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και τους συμμετέχοντες σε αυτή
- Φιλοσοφική προσέγγιση
 - έμφαση στην ηθική βάση και τις αξίες που επηρεάζουν τη λήψη αποφάσεων: κοινωνική δικαιοσύνη

Επίπεδα επιλογής προτεραιοτήτων στην κατανομή υγειονομικών πόρων

- μεταξύ τομέων
- μεταξύ περιφερειών
- μεταξύ υπηρεσιών υγείας
- μεταξύ θεραπειών
- μεταξύ ασθενών

Προϋποθέσεις αποτελεσματικής επιλογής προτεραιοτήτων

- **A. Williams:** επαρκής πληροφόρηση
- **R. Klein:** επαρκείς θεσμοί
- **C. Ham – A. Coulter:** η τεχνική και η πολιτική διάσταση

A. Williams: ανεπαρκή δεδομένα

- Προϋποθέσεις αποτελεσματικής επιλογής προτεραιοτήτων
 - σαφήνεια στόχων ως προς:
 - τον πληθυσμό αναφοράς
 - την έννοια της υγείας
 - την έννοια της ισότητας
 - τις στάσεις του κοινού
 - τη διαθεσιμότητα πόρων
 - τους αναγκαίους συμβιβασμούς: ισοτιμία-αποδοτικότητα
 - διαθεσιμότητα δεδομένων για το κόστος και το αποτέλεσμα
 - δυνατότητα μέτρησης απόδοσης: μετατροπή της πληροφορίας σε επιχειρησιακά εργαλεία

R. Klein: ανεπαρκείς θεσμοί

- Δεδομένων των αντικρουόμενων αξιών, η διαδικασία επιλογής προτεραιοτήτων στον τομέα της υγείας αποτελεί μια διαδικασία πολιτικής συζήτησης: θεσμοθέτηση κοινωνικού διαλόγου.
- Το πρόβλημα δεν είναι πρωταρχικά η απουσία δεδομένων αλλά η απουσία συναίνεσης για τον τρόπο χρησιμοποίησής τους.
- Χωρίς ενδυνάμωση της θεσμικής ικανότητας ανάλυσης των δεδομένων, αποσαφήνισης των επιλογών πολιτικής και διεξαγωγής διαλόγου, η συσσώρευση πληροφοριών οδηγεί σε σύγχυση.

C. Ham – A. Coulter:

η τεχνική και η πολιτική διάσταση

- Η πρόκληση είναι να βελτιωθούν τόσο η τεχνική διάσταση όσο και η πολιτική διαδικασία έτσι ώστε οι αποφάσεις για τη διαμόρφωση πολιτικής υγείας να στηρίζονται σε όσο το δυνατό πιο ισχυρή βάση.
 - Τεχνική διάσταση: περαιτέρω ενίσχυση του ερευνητικού έργου των οικονομολόγων και των λοιπών επιστημόνων υγείας με τη διάθεση των αναγκαίων δεδομένων.
 - Πολιτική διάσταση: ανάπτυξη θεσμών ικανών να χρησιμοποιήσουν και να εφαρμόσουν τα δεδομένα και τα αποτελέσματα της επιστημονικής δραστηριότητας.

ΒΕΛΤΙΣΤΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ (BEST PRACTICE)

- **Τεκμηριωμένη Φροντίδα Υγείας (Evidence-Based Health Care):** Η χρησιμοποίηση των καλύτερων δυνατών τεκμηρίων με σκοπό τη λήψη αποφάσεων που σχετίζονται με την υγεία πληθυσμών, ομάδων ή ατόμων.
 - **Αποτίμηση Βιοϊατρικής Τεχνολογίας (Health Technology Assessment):** Η συστηματική εξέταση της απόδοσης, της ασφάλειας, της κλινικής αποτελεσματικότητας, του κόστους και των οργανωτικών, νομικών και ηθικών επιπτώσεων από τη χρησιμοποίηση της βιοϊατρικής τεχνολογίας.
 - **Τεκμηριωμένη Ιατρική (Evidence-Based Medicine):** Η συνειδητή, σαφής και συνετή χρησιμοποίηση των καλύτερων τεκμηρίων για τη λήψη αποφάσεων σε σχέση με την περίθαλψη των ασθενών.
 - **Κλινικοί Κατευθυντήριοι Άξονες (Clinical Guidelines):** Συστηματικά διαμορφωμένες εκθέσεις και αναφορές, βασισμένες στην επιστημονική τεκμηρίωση και στην γενικά αποδεκτή επαγγελματική εμπειρία, που αποσκοπούν στο να βοηθήσουν τις αποφάσεις του γιατρού σε σχέση με συγκεκριμένες κλινικές καταστάσεις.

Από την Τεκμηριωμένη Πολιτική Υγείας στην Πολιτική Υγείας με Τεκμηριωμένη Πληροφόρηση

- Δύο ερωτήματα:
 - Ποια η φύση της γνώσης;
 - Η πολιτική πρέπει να βασίζεται μόνο στη γνώση;
- Ενστάσεις ως προς την έννοια της γνώσης-τεκμηρίωσης:
 - Η επιστήμη δεν αποκαλύπτει «καθολικές» αλήθειες και δεν προσφέρει αξιολογικά «ουδέτερες» κατευθύνσεις.
 - Η γνώση έχει χαμηλή προστιθέμενη αξία για τη λήψη αποφάσεων εάν δεν είναι συμβατή με το πλαίσιο στο οποίο εφαρμόζεται.
 - Η σημασία της «καθημερινής» «μη επιστημονικής» γνώσης.
- Η λήψη αποφάσεων πολιτικής υγείας λαμβάνει υπόψη της τα τεκμήρια της έρευνας αλλά δεν καθοδηγείται από αυτή.

ΔΝΤ: “Για κάθε Ευρώ λιτότητας η εκτίμηση για την ύφεση δεν είναι πλέον 0.5 Ευρώ αλλά μεταξύ 0.9 και 1.7 Ευρώ”

Christine Lagarde

Box 1.1. Are We Underestimating Short-Term Fiscal Multipliers?

With many economies in fiscal consolidation mode, a debate has been raging about the size of fiscal multipliers. The smaller the multipliers, the less costly the fiscal consolidation. At the same time, activity has disappointed in a number of economies undertaking fiscal consolidation. So a natural question is whether the negative short-term effects of fiscal cutbacks have been larger than expected because fiscal multipliers were underestimated.

What Do the

We find the consolidation to be... The baseline es... consolidation c... a growth foreca... (Table 1.1.1 an... indicates that t... iations have b...

WORLD ECONOMIC OUTLOOK

October 2012

Coping with High Debt and Sluggish Growth